

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ: СУТНІСТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ

*Волхонська А. А., здобувач вищої освіти групи Б4/1
Миколаївський національний аграрний університет*

Інтегрована звітність як новапарадигма корпоративної звітності дозволить зовнішнім користувачам надати комплексне уявлення про ключові фактори створення вартості на даний момент і в майбутньому на основі подання набору фінансових і нефінансових показників.

Ключові слова: інтегрована звітність, нефінансова звітність, парадигма бухгалтерського обліку, стейкхолдери.

Загальне поняття інтегрованої звітності, якого дотримуються значна кількість дослідників в сфері обліку, надане Комітетом з міжнародної інтегрованої звітності (IIRC), згідно визначення якого – це процес, який призводить до подання організацією відомостей, які виражаються у випуску періодичного інтегрованого звіту про створення цінності протягом певного часу. Інтегрований звіт являє собою стислий виклад інформації про те, як стратегії організації, управління нею, її діяльність та перспективи в контексті зовнішнього середовища, допомогли створити цінність в короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі [1].

Інтегровану звітність не слід розглядати як якийсь новий феномен, що не має свого теоретико-методичного фундаменту, вона тісно взаємопов'язана із фінансовою та нефінансовою звітністю, хоча і розвивається на основі

використання власних принципів і методології побудови. Виникнення інтегрованої звітності є результатом еволюції облікової системи в напрямі забезпечення зростаючих вимог користувачів та покращання прозорості та релевантності облікової інформації. На відміну від інших форм звітності, порядок складання яких регулюється нормативно, інтегрована звітність виникла внаслідок поступового накопичення досвіду корпоративного звітування під впливом вимог ринку.

Можна виділити чотири основні етапи еволюції бухгалтерської звітності, що передували формуванню інтегрованої звітності.

Етап 1. Критика концепції фінансової звітності.

Етап 2. Формування додаткових спеціалізованих звітів. Розвиток нових підходів до додаткового звітування в розрізі наведених напрямів призвів до поступового формування стандартів, які забезпечують регулювання процесу змістовного наповнення та складання таких звітів («Стандарти Саншайн з надання корпоративних звітів для зацікавлених сторін» (1996 р.); «Accounting ability (AA1000)» (1999 р.); «United National Global Compact» (2000 р.); «Meritum Guidelines» (2002 р.); «Environmental Reporting Guidelines» (2003 р.); «Danish Guidelines (DATI)» (2003 р.); «Global Reporting Initiative G4 Guidelines» (2015 р.)).

Етап 3. Виникнення концепції нефінансової звітності.

Етап 4. Виникнення концепції інтегрованої звітності. Аналіз особливостей виникнення і причин переходу від кожного із виділених етапів дозволив обґрунтувати структуру розробленого Проекту міжнародного формату інтегрованої звітності та виявити історичні корені виникнення його окремих положень [2, с. 292].

Оскільки інтегрована звітність у порівнянні із фінансовою орієнтована на вирішення ключових проблем, з якими зіштовхнулась облікова система в умовах інформаційно-цивілізаційних зрушень в економічній системі, то її запровадження кардинально змінює практику зовнішнього звітування, надаючи значну кількість переваг.

Випускаючи інтегровані звіти, компанія збільшує довіру та впевненість своїх стейкхолдерів, а також законність своїх операцій. Це може збільшувати бізнес-можливості компанії та покращувати її систему ризик-менеджменту. Випускаючи внутрішні інтегровані звіти, компанія оцінює свою етику, фундаментальну вартість, рівень управління та зовнішні покращання і впевненість, в яких заінтересовані стейкхолдери [3 с. 12]. Таким чином, інтегровані звіти можуть випускатись як суто для внутрішніх користувачів, а також можуть бути оприлюднені для всіх заінтересованих осіб, які потребують подібної інформації для прийняття рішень (внутрішніх та зовнішніх).

На сьогодні відбувається поступове запровадження концепції інтегрованої звітності в практику великих підприємств, але цей процес ще не набув масового характеру, що викликане існуванням ряду проблем теоретико-методологічного та організаційного характеру, до яких віднесено: 1) трансформація національної системи бухгалтерського обліку з метою переходу від концепції генерування фінансової інформації до фінансової та нефінансової інформації; 2) трансформація моделей прийняття інвестиційних рішень користувачами на основі інформації інтегрованої звітності; 3) забезпечення обліково-інформаційної безпеки підприємства. Вирішення цих проблем дозволить активізувати процес формування інтегрованих звітів і в цілому сприятиме розвитку облікової системи на підприємствах, які функціонують на засадах сталого розвитку.

Таким чином, впровадження інтегрованої звітності в діяльність сучасних корпорацій є кардинальним способом вирішення основних «наболілих» проблем бухгалтерського обліку, що передбачає не лише здійснення косметичних трансформацій підходів до ведення обліку та процесу формування фінансової звітності, а базується на новому інтегрованому підході зі своїми цілями, принципами і розробленою ідеологією.

Література:

1. Проект міжнародного формату інтегрованої звітності <IR>. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: bdo.com.ua/integrirovannaja_otchetnost.

2. Adams S. Integrated Reporting: An Opportunity for Australia's Not-for-Profit Sector / Sarah Adams, Roger Simnett // Australian Accounting Review. – 2011. – Volume 21, Issue 3. – P. 292–301.

3. King Code of Governance for South Africa 2009. – Institute of Directors in Southern Africa, 2009. – 66 p.

Annotation

Integrated reporting as a new corporate reporting paradigm will allow external users to gain a comprehensive understanding of the key drivers of value creation at present and in the future based on the presentation of a set of financial and non-financial indicators.

Keywords: *integrated reporting, non-financial reporting, accounting paradigm, stakeholders.*

**Науковий керівник – Лугова О. І.,
канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**